

Hepatotoxické látky

Čechová H.

Klinika pracovního lékařství LF UK a FN v Plzni
Projekt Pracovní lékařství pro lékaře všech odborností
Registrační číslo projektu CZ.01.07/3.2.02/01.0026

12.5. 2012

Šafránkův pavilon, Plzeň

Patoanatomie

- 1. ložisková nekrosa
- 2. nekrosa zonální
- 3. nekrosa difúzní

Lehčí poškození nepostihuje stroma.

Před nekrosou může být fáze regresivních změn.

Etiologie nekroz jater:

anoxie, infekce, dietetické faktory, intoxikace

Látky poškozující periportální buňky:

bílý fosfor, aflatoxiny, železo, methotrexat

Chronická hepatitida

Charakteristika:

- trvá bez zlepšení více než 6 měsíců
- nejsou známky cirhozy
- prognoza
  - příznivá: zánětl. infiltrace omezené jen na portální pole a nekrozy téměř nejsou
  - nepříznivá: zánětl. infiltrace jsou i v jaterním lalůčku, souč. i nekrozy (až přemostřujícího charakteru)

Patofyziologie

- hepatocelulární typ s převážně centrolobulárními nekrosami
- cholestatický typ s intrahepatální cholestázou

Obecně vzniká porucha intermediárního metabolismu: bílkovin , tuků, žlučových kyselin, steroidních sloučenin, sacharidů

Z hlediska vývoje v čase vznikají nejdříve poruchy proteosyntézy (koagulační f.), exkreční funkce, úniku látek v cytosolu do krevního řečiště. Enzymy vázané v organelách se uvolní až při nekrose hepatocytu.

Hepatotoxické chemické látky v pracovním prostředí

- Olovo
- Antimon
- Fosfor a jeho sloučeniny
- Měď
- Baryum a jeho sloučeniny
- Borany
- Sirouhlík
- Acetaldehyd

Halogenované alifatické uhlovodíky

- Metylchlorid
- Dichlormetan (metylenchlorid)
Dichlorethan
- Trichlormetan (chloroform)
Trichlorethylen
- Tetrachlormetan
Tetrachlorethylen

Další hepatotoxické látky

- Alifatické nitroderiváty
1- nitropropan, 2- nitropropan
- Fenol a jeho homology
kresol
dihydroxybenzeny : resorcinol, hydrochinon, katechol

Další hepatotoxické látky

- Vinylchlorid (monomer)
- Aromatické nitro- a amino- sloučeniny
- Polychlorované bifenyly,
dibenzodioxiny a dibenzofurany
- Polychlorované dibenzo-p-dioxiny
- Dipyridily

Shrnutí

- podle histologických nálezů nelze rozlišit etiologii
- prof. expozice je inhalační a dermální
většinou jde o mimořádné situace s pozdějším zlepšením stavu
- mimopracovní expozice zejména perorální
- Nutno vyloučit všechny nepracovní vlivy!

Ochrana zdraví

- Ochrana dýchacího ústrojí :
hermatizace, odsávání, respirátory, dýchací přístroje
- Ochrana kůže:
oděv, rukavice, ochrana obličeje

Děkuji za pozornost

